

d ů v o d ů:

Protože rekursní soud potvrdil usnesení poručenského soudu, jímž byl zamítnut návrh stěžovatele, by byl ustanoven poručníkem svému nezletilému vnukovi, mohla by míti dovolací stížnost úspěch jen za předpokladů § 16 nesp. říz., jichž tu není. Nelze přisvědčiti stěžovatelu názoru, že povolání poručníka manželským otcem podle § 196 obč. zák. může se státi jen v poslední vůli, ať již platné nebo formálně neplatné. Nadpis § 196 obč. zák. zdá se sice naznačovati tomu, že lze povolati poručníka jen v závěti, ale tento nadpis nesouhlasí s doslovem zákona, který jedině rozhoduje a který praví, že poručenství náleží především tomu, koho otec k tomu povolal, nerozeznáváje, v jaké formě se tak stalo. Tomuto předpisu odpovídá § 211 poslední odstavec obč. zák., který rovněž praví, že při volbě spoluporučníka jest především přihlížeti k vyjádřené vůli otcově, zase nerozeznáváje, v jaké formě se tak stalo. Praví-li naproti tomu zákon v § 198 obč. zák., že, nebyl-li poslední vůlí povolán žádný nebo žádný schopný poručník, má na mysli obyčejný případ, že otec povolává poručníka v posledním pořízení. Stačí tedy, když otec pro případ své smrti v jakékoli formě způsobem dokazatelným, určitým, rozmyslným, bez nátlaku, podvodu a podstatného omylu (§ 565 obč. zák.), povolá za poručníka svého dítěte osobu, které nevadí žádná z překážek v §§ 191 až 194 obč. zák. uvedených. Toto povolání poručníka jest výronem otcovské moci a bylo zákonem dovoleno v úvaze, že otec chce jen dobro svého dítěte. Protože v tomto případě bylo zjištěno, že si zůstavitel výslovně přál, by nyní ustanovený poručník byl jeho dítěti poručníkem a že se tak k tomuto několikrát vyslovil, nutno tu použiti předpisu § 196 obč. zák. a nikoli předpisu § 198 obč. zák. Netřeba se tudíž obíratí otázkou, zdali jsou tu i jiné důvody, pro které by nebylo radno ustanoviti děda poručníkem.

Čís. 8071.

I žaloba třetí osoby podle § 39 čís. 5 ex. ř. může býti důvodem odkladu exekuce podle § 42 čís. 5 ex. ř.

Při rozhodování o návrhu na odklad exekuce vyklizením místností nemá býti jen zkoumáno, jaká újma hrozí osobě, jež se domáhá odkladu, nýbrž také, jaká újma hrozí odkladem vymáhající straně nejen tím, že by snad později bylo ohroženo vyklizení vůbec, nýbrž také tím, že by nebylo provedeno včas.

(Rozh. ze dne 23. května 1928, R II 176/28.)

Žalobkyně navrhla v žalobě proti vlastníkům domu rozsudek, že exekuce vedená vlastníky domu proti jiné osobě na vyklizení bytu, jest proti žalobkyni nepřipustná, protože jest spolunájemnicí sporného bytu. Zároveň navrhla odklad výkonu exekuce, kterémuž návrhu p r v n í s o u d

vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Nehledíc k tomu, že navrhovatelka není stranou povinnou, že výpovědní usnesení, tvořící exekuční titul, nezní proti ní, ona dokonce žalobu opírá o ustanovení § 39 čís. 5 ex. ř., a podle tohoto zákonného ustanovení může být exekuce zrušena, obmezena neb odložena, pakli byla prohlášena za nepřipustnou z jiných důvodů právoplatným rozhodnutím. Toto právoplatné rozhodnutí však žadatelka neprokazuje, teprve svou žalobou se ho domáhá, takže již z toho důvodu není zde příčiny k odložení exekuce, která nečelí ani proti ní, nýbrž proti druhé osobě a nemůže se zde také jednat o nějaké nebezpečí majetkové újmy nenahraditelné nebo těžce napravitelné, kteréž okolnosti jsou podle § 44 ex. ř. také podmínkami odkladu exekuce.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Nelze sice souhlasit s rekursním soudem, že odklad exekuce již proto nelze povolit, že exekuční titul a exekuce směřují proti jiné osobě než nynější žalobkyni, neboť exekuční vyklizení postihlo by ve svém důsledku nejen stranu vypovězenou, nýbrž i osobu, která by odvozovala své právo na spoluužívání bytu od osoby vypovězené, ať již jako člen domácnosti nebo jako podnájemník (§ 568 c. ř. s.). Předpis § 42 čís. 5 ex. ř. zmiňuje se také o žalobách, které se domáhají z jiných důvodů než §§ 35, 36 a 37 ex. ř. soudního prohlášení exekuce za nepřipustnou (§ 39 čís. 5 ex. ř.) a tyto žaloby nejsou obmezeny jen na osobu povinného. Lze tedy žalobu třetí osoby opírající se o předpis § 39 čís. 5 ex. ř. podřadit pod ustanovení § 42 čís. 5 ex. ř. Ale přes to nelze vyhověti návrhu žalobkyně na odklad exekuce. Jak plyne z § 44 první odstavec ex. ř. a z § 162 jedn. ř., jest soudu uvažovati, jaké účinky bude mít odklad pro obě strany a odvažovati důležitost jejich zájmů jednak na odložení, jednak na pokračování v exekuci. Při exekuci, čelící k vyklizení místností, nemá být jen zkoumáno, jaká újma hrozí osobě, jež se odkladu domáhá, nýbrž také, jaká újma hrozí odkladem straně vymáhající nejen tím, že by snad bylo později ohroženo vyklizení vůbec, nýbrž také tím, že by nebylo provedeno včas. Kdyby mělo být vyklizení odloženo na dlouhou dobu, než by byl proveden třeba vleklý spor o nepřipustnost exekuce, mohla by tím povstati vymáhající straně značná újma, protože by snad sama pro sebe místnosti potřebovala, nebo že by je byla již dříve jinému nájemníkovi pronajala a nyní smlouvu splnit nemohla, a pod. Odkazovati vymáhající stranu na nárok na náhradu škody nebylo by vždy účinné, neboť nehledě k jiným předpokladům pro takový nárok, není náhrada škody vždy dobytelná. Srovnají-li se v tomto případě zájmy vymáhající strany na vyklizení místnosti, pro které má tato již exekuční titul, se zájmy stěžovatelky, jež své právo toliko tvrdí a o němž má být teprve ve sporu rozhodnuto a uváží-li se, že žaloba byla podána teprve po uplynutí stěhovací lhůty, která byla v exekučním titulu určena do 31. ledna 1928, ač výpovědní usnesení rekursního soudu bylo zástup-

cům stran doručeno již 7. listopadu 1927, tedy tři měsíce před tím a uváží-li se, že — jak ze spisů vidno — jest stěžovatelka sestrou vypo-
vězené strany, se kterou společně bydlí, takže nelze se nadíti, že by ne-
byla o soudním svolení k výpovědi včas zvěděla, nelze se ubrániti pode-
zření, že odklad byl navržen jen anebo hlavně k tomu cíli, by bylo exe-
kuční řízení a tím uspokojení vymáhající strany zdrženo (§ 162 druhý
odstavec jedn. ř.). Dlužno tudíž považovati ohrožené zájmy vymáhající
strany v tomto případě za převážně silnější, pročez nutno schváliti ode-
pření odkladu rekursním soudem, třebaže tento učinil tak z jiných dů-
vodů.

Čís. 8072.

**Vyhrazena-li posledním pořízením jednomu ze spoluvlastníků pozů-
stalostního statku správa společného statku bez bližšího určení rozsahu
správních oprávnění, rozumí se tím řádná správa (§§ 837 a 1029 obč.
zák.).**

(Rozh. ze dne 23. května 1928, Rv II 488/27.)

Zůstavitel Eduard W. zanechal svým třem dětem Rudolfu, Karlu a
Marii spoluvlastnictví velkostatku a nařídil v závěti doslova: »Dokud
jest můj syn Karel W. spoludržitelem těchto nemovitostí, přísluší mu
výlučné právo správy společné držby.« Žalobou o niž tu jde, domáhal
se Rudolf W. na Karlu W-ovi, by bylo uznáno právem: 1. že ustanove-
ním závěti Eduarda W-a nebyla nikterak oprávnění žalovaného ke správě
stanovena jako neomezená a že žalovaný při důležitých změnách, které
k zachování nebo k lepšímu užívání kmenové věci jsou navrhována, jest
vázán usnesením většiny vlastníků, přehlasovaný však žádati může ji-
stotu za příští škodu, 2. že oním ustanovením poslední vůle oprávnění
žalovaného ke správě nikterak nebyla jako neobmezená stanovena a že
žalovaný při správě panství ve všech věcech, týkajících se řádné správy
a užívání hlavní věci, jest vázán většinou hlasů spoluvlastníků tím způ-
sobem, že jest povinen provést usnesení většiny spoluvlastníků, které
mu v jednotlivém případě před provedením dotyčného správního úkonu
bylo závčas oznámeno. Procesní soud první stolice žalob-
nímu žádání ad 1. vyhověl, žalobu ad 2. zamítl. Odvolací soud
nevyhověl odvolání ani té ani oné strany.

Nejvyšší soud k dovolání obou stran napadený rozsudek po-
tvrtil.

Důvody:

Žalobce uplatňuje dovolací důvody § 503 čís. 2 a 4 c. ř. s., žalovaný
dovolací důvody § 503 čís. 3 a 4 c. ř. s., leč i ta i ona strana neprávem.

Sporným jest výklad ustanovení závěti, jímž byl žalovaný určen za
správce společného statku a jež zní: »Dokud jest můj syn Karel W.